

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VII. Deum incommunitabilem nostri curam gerere, & in Christo ac Scripturis, viam salutis esse credebat: nesciens intereim, unde malum, & quid Spiritus esset, merito Superbiæ & duræ cervicis, suæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

b *Tanquam in regno suo*) regnum quoddam est familia; paterfamilias regis imaginem gerit; ut huic subditi, ita illi liberi, famuli, famulæ, uxor obediunt.

c *Dealbatiore vias seculi*) splendidiore, honoratiore, & hominum iudicio feliciore: cum sæpe in oculis Dei melior, adeoque & feliciore sit Servus, quam Dominus.

V S V S.

Valida duo argumenta indicat S. D. quæ cum ipsum expugnarint, cuius sapienti sufficere debent, ad stultitias Astrologorum damnandas. I. Sub eadem constellatione, vel differentia siderum tam parva, ut notari non possit, nascitur sæpe Dominus & Servus. II. Quod validius stringit, eundem horoscopum habent aliquando gemini, diversissimæ postea futuri conditionis, ut in Iacob & Esau apparet, ergo falsa & vana est ars iudiciaria. Quia vel ex eadem constellatione deberent diversa prædici, cum eadem siderum positura non significet nisi eadem; vel prænuntiantur eadem, & sæpe necessario falsa sunt, ut exemplum Firmini, item Iacob & Esau docet. V. l. 4. c. 3.

C A P. VII.

Deum incommutabilem nostri curam gerere, & in Christo ac Scripturis, viam salutis esse credebat: nesciens interim, unde malum, & quid Spiritus esset, merito Superbia & dura cervicis sua.

I. **I**am itaque me adiutor meus illis vinculis solveras; & quærebam unde malum, & non erat exitus. Sed me non sinebas ullis fluctibus cogitationis auferri ab ea fide, qua credebam & esse te, & esse incommutabilem substantiam tuam, & esse de hominibus curam & iudicium tuum, & in Christo

Christo filio tuo Domino nostro, atque in Scripturis sanctis, quas Ecclesia tua Catholica commendaret autoritas, viam te posuisse salutis humanae, ad eam vitam, quae post hanc mortem futura est. *a* His itaque salvis, atque inconcussa roboratis in animo meo. quarebam æstuans, unde sit malum? Quae illa tormenta parturientis cordis mei, qui gemitus, Deus meus! Et ibi erant aures tuae, nesciente me. Et cum in silentio fortiter quarerem, magnae voces erant ad misericordiam tuam, tacitae contritiones animi mei.

*Psal. 37.
3. 10. 11.*

2. Tu sciebas, quid patiebar, & nullus hominum. Quantum enim erat, quod inde digerebatur per linguam meam, in aures familiarissimorum meorum. Nunquid totus tumultus animae meae cui nec tempora, nec os meum sufficiebat, sonabat eis? Totum tamen ibat in auditum tuum, quod *rugiebam à gemitu cordis mei, & ante te erat desiderium meum, & lumen oculorum meorum non erat mecum.* *b* Intus enim erat, ego autem foris. Nec in loco illud: at ego intendebar in ea, quae locis continentur, & non ibi inveniebam locum ad requiescendum. Nec recipiebant me ista, ut dicerem, sat est, & bene est, nec dimittebant redire, ubi mihi satis esset bene. Superior enim eram istis, te vero inferior. Et tu gaudium verum mihi subdito tibi, & tu mihi subjeceras, quae infra me creasti.

3. Et hoc erat rectum temperamentum, & media regio salutis meae, ut manerem ad imaginem tuam & tibi serviens dominarer corpori. Sed cum superbe contra te surgerem,

rem, & currerem aduersus dominum in cervice crassa scuti mei, etiam ista infima supra me facta sunt: & premiebant, & nusquam erat laxamentum, & respiramentum. Ipsa occurebant undiq; acervatim & conglobatim cernenti, cogitanti imagines corporum, ipsa opponebantur redeunti, quasi diceretur: Quo is indigne & sordide? Et hæc de vulnere meo creverant, quia humiliasti tanquam vulneratum superbum: & tumore meo, separabar abs te; & nimis inflata facies mea, claudibat oculos meos.

N O T Æ.

- a *His itaque salvis*) repetit ea fidei Catholicæ principia, quibus jam fidem adhibebat, & unde brevi peruenturus erat ad plenitudinem veritatis. *Fides in Christum*, tanquam salutis nostræ viam, quintus S. D. gradus censerit potest. Nam etsi Manichæus quoque in eum credidisset, putabat tamen eum non veram carnem assumpsisse, ut supra dictum est, quem errorem sensim ponebat, & præsertim lectione S. Pauli corrigebat. V. infra. cap. 21.
- b *Intus enim erat, ego autem foris*) Deus lumen animæ nostræ intus loquitur per mentis illustrationes & inspirationes, quem Augustinus nec videbat nec audiebat: quia per oculos & sensus foris vagabatur in corporibus, quod enim corporeum & quantum non esset, nihil se putasse supra fassus est. cap. 1.

V S V S.

1. Desiderium veritatis, & rugitus cordis in oratione ante Deum, via est ad ipsum invenendum, salutaris est iste animi tumultus & indicium securitatis tranquillitatis. Sic certe Deus internis stimulis Augustinum impulit, ut inveniret veritatem, quam quærebat. De illis qui ad veritatem per orationem non aspirant, nec similes stimulos sentiunt, parum sperari potest; *computrescere enim solent in hæresi, ut jumenta in stercore suo.*

2. Suad

2. Superbia & libido animum opprimit, ne possit affurgere ad veritatem, & Dei cognitionem. Expertus hoc est Augustinus, qui saluberrimum principium nobis insinuat, ut nimirum memores simus Deo nos subditos esse debere, qui creaturas nobis subdidit. Ita est media velut regio, in qua infra Solem & sidera, supra terram & terrena suspensi, Deum amare ac timere, inferiora contemnere debemus. Quod si dura cervice Deo resistimus, merito carnis rebellionem opprimimur.

C A P. VIII.

Stimulis internis se à Deo agitatam, donec de ipso certus esset.

1. **T**V vero Domine in æternum manes, & non in æternum irasceris nobis: quoniam miseratus es terram & cinerem, & placuit in conspectu tuo, reformare deformia mea. Et stimulis internis agitabas me, ut impatiens essem, donec mihi per interiorum aspectum certus esses. Et sic residebat tumor meus, ex occulta manu medicinæ tuæ; aciesque conturbata & contenebrata mentis meæ, a acri collyrio salubrium dolorum meorum, de die in diem sanabatur.

N O T Æ.

- a *Acri collyrio salubrium dolorum*) collyrium proprie significat medicamentum oculorum. S. D. per translationem ita appellat internos stimulos, & æstum animi aspirantis ad veritatem, his enim Deus sensim sanavit ejus superbiam, propriis viribus aspirantem ad notitiam rerum divinarum, & impediens, quo minus eas recte intelligeret. Hoc caput rectius conjungeretur superiori, continet enim periodum superioribus connexam.